

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăutate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Voci maghiare.

„Celebrul” proiect de lege, prin care are să se maghiarizeze instrucțiunea secundară, este pus la ordinea zilei.

Luni în 5 Martie n. se va începe în casa deputaților Ungariei dezbaterile asupra. Proiectul vine a patra oară înaintea legislațiunii; de trei ori a fost respins, pentru că vatămă legi anterioare, și cu deosebire pentru că a provocat resens în toate naționalitățile, respective în confesiunile acestora. Numai șovinismul visător și râvnitor de putere ține la el, și numai cei creduli, cari cred că ceea ce intenționează proiectătorii, se poate și realiza, se bucură vădându-l de nou pe masa legislației.

Încă nu era în perspectiva plenului dietei proiectul, și s'a dat o alarmă crâncenă — unde? În Germania pentru cine? pentru o mână de oameni, pentru poporațiunea săsească de 200,000 de suflete; și pentru ce numai pentru poporațiunea aceasta? pentru că ea s'a grăbit și a dat țipetul, prin care a anunțat pericolul.

Țipetul și alarma au scos, cu deosebire pe presa, care trăiește din grăunțele fondului de dispozițiune și care dorește să trăiască din grăunțele fondului de dispozițiune, din toate cătărămile. „Nemzet”, ceva mai elegic, nu crede că Bismarck se va uita în gura celor ce țipă și alarmează; dar pentru ca să se pună odată capăt agitațiunilor și Germania să nu se ducă în ispită de a părăsi alianța cu Austro-Ungaria, e de părere că trebuie votat proiectul. În același sens, numai mai turbulent, scrie și „Budapesti-Hirlap”. „Pesti Hirlap” e furios în toată forma. Acesta ține, că sasii spun adevărul când ține că maghiarii vreau să asimileze, și ține Germaniei și și lui Bismarck o prelegere, încât după articol și s'ar părea că toată existența Germaniei atârână dela grația și bunăvoința maghiară. Cine a împedecat la 1870 alianța Austro-Ungariei cu Franța? Maghiarii. Cine împedecă panslavismul? Maghiarii! Ferice de Germania și de Europa!!

Pe diarele citate le întrece aspirantul la grăunțe, „Pesti Napló”. El are și meritul că poartă grige și de noi, cari sîntem buni, cari nu țipăm și pentru cari nu se alarmează nimenea, în măsura, în care se alarmează Germania pentru sasi.

Nu-l întrecem mai de aproape articolul lui „P. Napló” de Sâmbăta, ci îl punem înaintea cetitorilor, să măsore ei, întru cât este, și întru cât nu autorul matur de institutul alienaților.

„Nu este țeară în Europa, ține „P. N.” unde toate ar fi permise în chipul, cum sînt la noi. Guvernului i este permisă arbitraritatea, civelui nesupunerea față cu legile; aceasta o poate face ori și cine cu istețime, și nu i se întâmplă nimica. Neolialitatea e permisă și sasului, e permisă și românului, indata ce în numele libertății se înrolează ca agitator național și și tradează patria sa împăratului german, s'au regelui român. Dacă scoalele populare sînt lăsate confesiunilor, aceasta o numesc libertatea învățămîntului, și apoi învățătorii panslavi lutherani și dascalii (a görög keleti daszkálok) greco-orientali înstruează pe copii în invidia față cu rassa maghiară, încât comitatele se vîd silite a propune, ca statul să și reserve dreptul de întărirea învățătorilor populari, ca și în Prusia, unde statul față cu preoții catolici pretinde și capătă dela papa asemenea drepturi. Prin scoalele populare se agitează poporul de pe sate contra statului unguresc și contra domnilor de ungar, și în mânia legii espresse, unde nu voiesc, nu se propune limba maghiară, sau dacă da, ea se propune așa de rău, încât n'avem nici un folos din ea, ceea ce o recunoaște și raportul ministrului de culte și instrucțiune publică.

„Numesc libertatea limbei, dacă în scoalele medii se propune sârbesce, românesce ori nemșesce, ca și când am fi în Serbia, România și Germania, și cei ce es din aceste gimnasii ori scoale reale nici nu se consideră de unguri, nici unul chiar. Cu toate că ei s'au născut aici, cresc aici și au dreptul la toate acțiunile politice și la oficiile de stat. Ba ce e mai mult, aprehendează chiar și pentru că de aci încolo limba maghiară are să fie obligatoare în gimnasia, a căror adevărată chemare este formarea de agitatori panslaviști, daco-romaniști ori pangermaniști pentru agitarea popoarelor din Transilvania și dela Dunărea de jos, formarea de preoți, învățători, advocați, notari, cărora agitarea se le fie pânea de toate zilele.

„Și s'a făcut mare svon prin Berlin, înjură diarele române și slave, Europa întregă, ceriul și iadul sînt chemate întru ajutoriu contra tirăniei unguresci. Și într'adevăr nicăiri pe lume, dar nicăiri — afară de Elveția — nu există o asemenea libertate de învățămînt și de limbă ca în Ungaria, a fost este, și în sensul nouelor legi va fi și de aci încolo. În adevăr aceasta este libertatea abuzurilor și inarticularea lor în lege.

„Ar permite oare România, ca în Moldova să se înființeze gimnasia unguresc? Sau s'ar învoi Serbia ca în valea Timocului să se facă gimnasia româ-

nesc? sau cel puțin să se înființeze în Belgrad scoale medii croate ori gimnasia greco-unit (egyesült görög felekezeti gimnazium) confesional cu cărți de scoală, tipărite cu litere latine? Ce craval a fost în Viena pentru un singur institut privat cu limba bohemă? Polonii nu suferă în Galiția limba rutenă, rușii nu suferă în Polonia limba polonă, ba ce e mai mult limba și literatura polonă în Varșovia se propune rusesce. Așa fac slavii. Ce demonstrațiuni violente au arangiat croații contra învățării limbei unguresci? Să mai vorbim oare de germanizarea nemților în Posen, Slezvig? Nici nu permit ca băiat de neamț să umble la scoale în țeri străine și nu recunosc documentele dela scoalele medii câștigate în străinătate. Din toate acestea urmează că noi sîntem cei neciopliți (bárgyuk) numai noi singuri.

„Și apoi libertatea noastră, principiul nostru de libertate nu e recunoscut nicăiri. Nici în străinătate, nici aici acasă. Și mai puțin e recunoscut de către aceia, cărora le facem concesii.

„Pentru că aceștia sînt neamicii noștri. Da, neamicii neimpăcați, ca și ura de rassa. Cine e patriot bun, acela vrea să fie ungar, și susține scoală maghiară, ca cei din „Sepuș”, copilul și-l trimite în gimnasia unguresc, ca șabul din „Torontal”, care și trimite copilul la scoală la Kecskemét. Cine și trimite copiii la gimnasia sârbesc din Neoplanta, sau în Beiuș, Năsăud, Blaj, Sibiu, Brașov, Mediaș, acela este vrăjmaș de moarte al ungarului, și din copilul său vrea să crească inamic patriei. Și așa se și întâmplă: din aceste scoale medii es din an în an multime de rabiați, mai multe sute de oameni tineri a căror scop de viață și ambiție este: a surpa patria. Aceasta nu s'ar suferi nicăiri pe lume, numai la noi se suferă, deși amarele fructe ale acestei creșteri le simțim de 15 ani încoace. Nu îndrăsnim să facem nimica contra lor, ori nu voim să facem? Puțin ne pasă, nu ne batem capul cu ele. Indolența e cauza perirei noastre, căci noi ne creștem aici acasă agitatorii naționali.

„Și aceasta tot așa rămâne și după noul proiect de lege pentru scoalele medii. Căci ungarul nici din pătaniile sale nu devine mai cu minte. Vom avé gimnasia săsescă, românesce, sârbescă; unde junilor cetățeni le va fi rușine a vorbi unguresce și unde ei vor fi instruați cum trebuie să creadă poporul despre originea maghiarilor, usurpătoarea lor domnire și despre funesta lor perire, care sub lo-

FOIȚA.

Cristian Waldo

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Cantata 17).

Margareta înroși adresându-se către Rusoica, ea ține:

— Dragă Olgă, te rog spune Dta însuși baronului, că eu nu-l pot suferi. Mi-ai face un serviciu mare... și eată drept dovadă brăsetul acesta care îți place așa de mult!., fă-mi baronul inamic și eu mă desleșez a-ți cinsti brăsetul.

— O! da! ce va ține mătușa Dtale?

— Eu am să ține, că l'am perdut și Dta nu-l veți purta aici, eată tot. Stăi, stăi, baronul vine cătră noi! el de sigur vrea să mă invite. Menețul începe. Mătușa-mea este dincolo aduncită în vre'o conversație politică cu ambasadorul rusesce. Aproape că eată poți de mine, ca să te invite pe Dta.

În adevăr baronul veni cu o grație sepulcrală de a și reînvi invitația. Margareta tremură toată, când el îi învârtă mâna dînd:

— Contesa Elveda mi-a spus, că acuma te ai hotărît a juca, și tocmai am dat ordinul a reincepte menuetul în onoarea Dtale.

Margareta se ridică, făcî un pas și lăsându-se earăși pe scaun, ea ține cu ton rezolut:

— Din toată inima ași asculta pe mătușa-mea dară veți bine, domnule baron că nu pot, și eu nu cred că Dta ai avé intenția a mă supune unei torturi.

Baronul făcî o mișcare, de surprindere. El era bărbat inteligent, foarte bine crescut însă ne încreștut până la esces. Contesa nu-l înșelase tocmai așa, ca să nu fie, în stare a vedé clar la privilegiul cel mai mic, și aversiunea Margaretei era așa de manifestă, încât nu mai era nici o îndoială. Surisul său luă o espresie de dispreț profund și el răspunse cu o ironie grațioasă:

Dta ești cu mult prea bună cu mine, domnișoară și te rog a crede că aceasta mă atinge adunc! Și adresându-se îndată către Olga, el o invită și o duse de mână, precând Margareta vîri în mână cealaltă a ambițioasei fete brăsetul cel scump.

— Domnule Goeffe, ține ea repede și cu voce trêmurândă către Cristiano, Dta mi-ai adus noroc, am scăpat.

— Și totuși ești palidă, îi ține Cristiano, tremuri toată!

— Ce gîndești! mi-a fost frică, și acuma, cugetînd la mânia mătușei mele îmi e și mai frică!

Însă nu-mi pasă, bine că am scăpat de baron! El își va resbuna, m'a face doară să mor; dară n'am să-i fiu nevastă, n'am să port numele său, n'am să ating mîna sa plină de sânge!

— Taci, pentru Dumneșeu, taci! ține domnișoara Potin tot așa palidă și înspăimîntată ca și Margareta, te ar putea auți cineva! Ai fost voinică te felicitez, dară de natură fiind fricoasă te ai agitat, de mă tem că te bolnăvești.

Doamne sfinte! nu leșina scumpa mea! Miroasă la flacon!

— Nu te teme, dragă amică, răspunse Margareta, eată mă restaurată. Observat-a cine va din impregiurul nostru ceva? Eu nu cutesc să ridic privirea.

— Nu har Domnului riturna cu șgomotul cel mare a orchestrei a acoperit vorbele noastre și toate domnișoarele s'au sculat la joc.

Eată-ne singure în unghiul acesta. Nu rămânea aici. Să nu vie mătușa Dtale, să-ți facă o scenă în dispoziția aceasta. Să mergem afară în apartamentul Dtale. Dă mi brațul.

— Nu o să te mai ved? ține Cristiano cu o emoție neînvingibilă.

— Ba da, răspunse Margareta; eu am să vorbesc cu Dta, într'o oră, ne vei afla...

— Unde? Spune!

— Nu știu... Ei bine, la bufet!

Până ce Margareta se înlepărtă, Cristiano

virile naționalităților resculate se va întâmpla cât mai de curând.

„N'ar trebui inarticulat în lege, pentru că pot exista scoale medii confesionale susținute de „Schulverein“, reuniune slavă, fonduri sârbe ori române, numai cât ele se instituie catedră pentru limba ungurească și se țină de planul oficial de studii, ci ar trebui spus expres: **că după zece ani toate scoalele medii din Ungaria să aibă exclusiv limbă de propunere limba maghiară.** Numai astfel ajungem la scop. Și până atunci profesorii, cari știu ungurește să propună în limba maghiară și pruncii să se deprindă în limba statului. De ce ne sunt bune alte scoale medii? Trebuie să maghiarisăm inteligența, să o facem părtașă la creșterea patriotică, prin instrucțiune și așa nu putem influența asupra mulțimei, căci copilul de țeran afară de școală în veci va auzi și va vorbi limba satului.

„Să ne asigurăm așa dară inteligența pe partea noastră, căci acum avem ocaziune, și să nu dăm din nou privilegiile partidelor naționale, cu cari ori ce pact este zadarnic.

„Articolul, care va asigura susținerea gimnasiilor naționale, poate ajunge în posesiunea Transilvaniei?! (A czikk, mely biztosítja a nemzetiségi gimnasiunak fenmaradását, Erdély birtokába kerülhet.)

„Mai înnoată încă o negură cosmopolitică asemenea acesteia în proiectul de lege. Sedă ministrului libertatea de a recunoaște diploma de calificare a profesorilor, câștigată în străinătate, dacă candidatul respectiv cunoaște limba maghiară. *Dispoziția aceasta trebuie ștersă.* Pentru ce această latitudine?

„Ea e pasport pentru panslaviști, dacoromaniști și cumetrii de sasi, ca ei se-și facă studiile în Austria, ori în străinătate și se vină a casă preparați, ca se strice tinerimea maghiară. Ministrul nu este a toate sciutoriu, îl poți înșela foarte ușor, mai ales dacă e și om bun (!) și cine poate ispiți rărunchii afară de Dumnezeu? E neapărat de lipsă ea profesorii maghiari să se califice aici acasă, și uicării în alt loc; de aceea avem două universități și celelalte scoale superioare. După absolvire pot merge se mai vadă și ei ceva prin lume.

„Această restricțiune e trebuincioasă tocmai pentru sasi, cari acum umblă prin Lipsia, Halle, și Iena, și acolo învață a cânta, „*soweit die deutsche Zunge klinget*“ preste tot locul e „*deutsches Vaterland*“ și pentru ei în străinătate numai există Ungaria.

„În adevăr ar fi vremea să nu mai trăim în fantazii și se nu sacrificăm principiilor teoretice recentele vieții, drepturile statului, viitorul națiunii.“

După aceasta se punem înaintea cetitorilor un articol mai rațional din „Egyetértés.“ Eată!:

„Legea pentru instrucțiune

„Proiectul de lege privitoriu la instrucțiunea în scoalele medii se prezintă acum în a treia modificare înaintea legislativei.

Acest proiect totdeauna a colindat pe la forurile preparative. A colindat pela bureaurile ministeriale, la oficiul presidiului parlamentar, la comisiuni, ear la oficiul presidiului parlamentar și totdeauna s'a reintors încetitor la ministru, căci el n'a

esii din salon prin altă ușe și se orientă întru cât se putea asupra locului de rendez-vous, ca să nu se întârzie la momentul venit cu căutarea în zadar a bufetului. Altcum, chestia de bufet deșteptase în gândul său un simțiment, care pe lângă interesul aventurii sale, îl tortura dela intrarea sa la bal.

— De cumva nu va fi nimenea la bufet, își dișe el, am să fac o breșă groaznică în mâncările baronului.

Până ce el își îndreptă pașii săi către sanctuarul acesta, noi să vedem ce se întâmplă în salon.

IV.

De bună seamă, baronul nu iubea jocul, și corpulența sa nici nu se potrivea cu astfel de sărituri; totuși erau pe timpul acela, jocuri nobile, la cari luau din bună cuviință, persoanele cele mai serioase parte.

Baronul, fiind văduv de multă vreme, nu dase festivități, până ce trăia fiitorul său moștenitor; vădându-și însă numele său destinat a perii cu el, și avuțiile sale amenințate a trece la altă ramură a familiei, pe care o ura, el se hotărise a se însura cât de îngrabă a doua oară, și ași alege nu o soață amabilă, căci de aceasta nu simțea nici o lipsă morală, ci o fată tineră și sănătoasă capabilă ai dărui copii. Așa dar el a pus castelul său pe picior de lucș și a convocat secul frumos din provincia sa cu singurul scop de a pune coroana baronială pe capul cel mai încântător, care se va prezenta de bună voie să o primească.

(Va urma.)

fost acceptabil. Căci el lovesce în drepturi cardinale, lovesce în spiritul legilor positive, și nime n'are lipsă de el afară de omnipotența ministerială. Până când ne vor mai pune paciența la probă? E compatibil oare cu demnitatea unui ministru cu conștiința a prezenta de atâtea ori un proiect de lege, pe care se vede necesitat a-l retrage, ca, deși cu unele modificări, însă tot în același spirit, să-l prezenteze parlamentului din nou.

„Aceasta este lucru de gust. Arată însă tristă dispoziție morală. După atâtea fiasco rămâne tot în unul și același loc, ca și când lar fi cuprins spasmele. Este însă caracteristica sistemului Tisza să-l articuleze în lege, fie el ori cât de rău. Așa s'a diș și când cu banca, se fie numai banca inarticulată. Așa ne au recomandat tratatul dela Berlin. Și s'a făcut lege din el, nu l respectează însă nime, nici chiar acele state, cari ei datoresc existența lor. Stă ea acolo în cartea legilor însă nime nu-i procură însemnătate. Acum vreau cu ori ce preț se facă lege din proiectul pentru scoalele medii, și ca sele fie aceasta cu puțință, au voit se alunece și pe terenul surprinderilor. S'au apărat cu urgența acestei legi. Cine vrea, creadă. Dacă în trei ani de zile, decând se fabrică la ea, au putut aștepta, și dacă înainte de fabricarea acestui proiect am putut fi și fără de el, pentru ce n'am puté fi ei acum.

„Nici Austria absolutistică n'a îndrăsnit a vătămă autonomia bisericească, și nu mult după ce o a făcut, i-a costat viața. Căci s'au început demonstrațiunile pentru autonomia protestanților, și acestea, — deși pre scurt timp, au produs constituțiunea. S'au crede doară actualul ministru de culte, că rezultatul atâtor încercări va fi căderea lui sau doară și a regimului Tisza? Dacă da, atunci el lucră foarte înțeleptesce. Ce lipsă avem noi de legea această?

„Introducă și la catolici autonomia. Dacă însă nu pot ori nu voesc să o introducă, nuși bage mâna în drepturile protestanților. Protestanții și-au legile lor. Au pacturi sigilate cu sângele națiunii: pacea din Viena, din Lincz, legile din 1790—91. Proiectul actual lovesce în aceste legi cardinale, e contrariu spiritului lor.

„Este oare în interesul statului maghiar ca acest proiect să devină lege? O cer aceasta interesele naționale? Biserica catolică este biserică națională maghiară. Introducē se și la ei autonomia, și încât s'ar recere unele modificări, acelea le va face guvernul propriu bisericesc. Biserica orientală, sau mai bine diș, partea sârbă a acestei biserici are autonomie. Sē se manipuleze această autonomie după cuviință, și atunci nu există pericolu pentru stat. Asemenea este maghiară și biserica reformată. Și aceste biserici în veci nu vor lucra contra statului unguresc, și dacă da, atunci o ar face numai de dragul lui Tisza Kálmán, care gravitează spre Viena și Bosnia. Lutheranii? Aici stă ascuns panslavismul. Dar pentru că au ei autonomie atât de largă, trebuie oare se ne temem că se pot produce la ei tendențe contrarie statului? N'a fost oare corporațiune autonomă aceea, care a predat statului scoalele închise de guvern pentru principii contrarie statului? N'au adus în anul trecut corporațiunea autonomă pentru înfrânarea panslavismului concluse patriotice, cari dacă se vor susține, sunt în stare se paralizeze mestesugirile panslavistice? Și acest pas rezolut a produs mișcarea patriotică din părțile nordice. Ce vrea această lege? se agiteze spiritele, se spargă una dintre bastilele libertății maghiare: legea cardinală de guvernare proprie a bisericii protestante.

Sau doară voiesc ca pactul făcut de Bocskay, Rákoczy György în fruntea armatei națiunii învingătoare să-l strice acum Trefort Agoston cu autoriu mașinării din majoritatea parlamentară? Acest lucru erostratic nu-l presupunem dela această majoritate

„Nuvoim se o presupunem, deși s'au pus pe corteșit, dișcând că spre a împedeca noaua agitațiune germână, trebuie se primim proiectul, după cum s'a prezentat. Noi perhorrescăm, și vom fi totdeauna contra germanisării și contra uneltirilor sâsesci, încât acelea ar exista. Acestea însă trebuie răsbunate altfel. Nu prin vătămarea drepturilor seculare ale bisericii protestante. Nu prin răpirea libertății acesteia. Nu prin dărâmarea ultimelor țițiuni ale constituției unguresci. Legile protestantismului maghiar sunt legi cardinale ale constituției unguresci.“

Revista politică.

Sibiu, în 14 Februarie.

În zilele aceste era gata se perdem pe ministru cel mai scump al statului unguresc, pe dnul ministru de finance Szapáry. Era un §. din legea pentru impositul vênatului, care amenința un portfoiu ministerial cu vacanță. S'au găsit însă 29 de voturi în casa deputaților, cari făcând majoritate au

mântuit patria de necas. Dacă s'ar sci, cine sunt cei 29, ar merita să se numească de aci în colo *patres patriae*.

Cestiunea Dunărei este încă la ordinea zilei, deși se arată rar pe orizontul politic de un timp încoace. După „Tems“ conferența din Londra dela 21 Februarie n'a admis pe Serbia în conferența dunăreană. Numai Germania și Austro Ungaria a fost pentru admitere; Rusia însă în contră, fiindcă dișea ea că atunci și Bulgaria trebuie admisă. Din altă telegramă dela Londra din 24 Febr. n. se vede, că conferența s'a fost într'unit în ziua aceea, însă despre activitatea s'a nu se anunță nimica pozitiv, și din cât se anunță, se vede, că n'a venit la nici un rezultat. Ședința cea mai de apoape va fi probabil Joi.

În camera României s'a făcut în 7 Februarie următoarea propunere, care a și fost trimesă de urgență în cercetarea secțiunilor:

„Dlor deputați!

Am făcut și facem sacrificiuri însemnate pentru transportul pe uscat.

Nu am făcut absolut nimic pentru transport pe apă.

Și cu toate acestea dezvoltarea celui dintăiu stă în raport direct cu dezvoltarea celui al doilea.

Mai toate orașele noastre sunt legate cu rățeaua ferată, care conduce la Dunăre și preste curând, când căile ferate cele mici vor fi gata, transporturile pe uscat vor lua o dezvoltare imensă.

Dar toate aceste silințe devin aproape sterile prin lipsa unei marine comerciale naționale.

Starea aceasta de lucruri autorisează pe un mare stat vecin, cu care avem interes să trăim în cea mai perfectă armonie, să invoace prerogative și drepturi estra-ordinare în viitoarea instituțiune, care va fi poate chemată să garanteze libertatea navigațiunii pe Dunăre între Brăila și Porțile de fer.

Pentru a da, prin urmare, o dezvoltare puternică transportului pe apă și a reduce la minimum posibil tarifele actuale:

Pentru a pune pe producători români în pozițiune de a comunica direct și prin propriile noastre mijloace cu principalele porturi ale Europei;

Pentru a provoca într'un viitor apropiat crearea plutirei pe mare și pe toate apele din interiorul țerei, care se varsă în Dunăre;

Pentru a face, în fine, ca România să dobândească pe Dunăre o importanță aproape egală cu ceea a altor state;

Propun:

Ca guvernul Maiestății Sale să fie invitat a prezenta Camerilor, în cel mai scurt termen, un proiect de lege, prin care se fie autorisat a garanta unei societăți române un minimum de venit pentru un număr determinat de ani, cu scop de a realiza un capital îndestulător, cu care să se creeze o măriniă comercială națională destinată a face transporturi pe Dunăre.

Statul va puté participa la formarea acestui capital și va fi perpetuu reprezentat în consiliul superior al societății.

Dimancea, I. Ponaru-Bordea, C. Boerescu N. Moscu, D. Mărgăritescu, M. Kogălnicean, B. Iepurescu, V. Maniu, G. Fărcășan I. Vilacrose, Dr. Măldărescu.

Dela Londra se telegrafează, că prin denumirea lui Challeme-Lacour, ministru de esterne în Franția, politica esternă a Franciei se va scimba în privința cestiunilor pendente. Ministrul acesta nu e nici decum de acord cu proiectul, care în conferență s'a adus și s'a acceptat (?) ca proiect special francez.

„Pericolul invasiunii rusesci.“

Sub titlul acesta a apărut nu demult o broșură în Budapesta, scrisă de un patriot maghiar îngrijiat de soartea patriei. Autorul crede, că resboiul între Austro Ungaria și Rusia e inevitabil. Mult, dacă se va mai puté pe cât-va timp amâna, de oprit nu-l va mai puté opri nici suspinul, nici frica și chiar nici dorul de pace.

După autor, Rusia se vede îndemnată la acest resboiu singur numai de convingerea, că monarchia austro ungară e slăbită și nici decât de rivalitatea cu monarchia noastră pe peninsula balcanică. Alesandru III cu guvernul său a decis resboiul contra noastră în momentul morții împăratului Alesandru II. În consiliul secret al guvernului ținut la finea lunii Aprile 1881, fără ca se aibă cei din Viena nici până ađi vre-o scire despre cele petrecute acolo, s'a pronunțat sârbătoresce și s'a luat protocol, că condițiunea fundamentală a politicii regimului Țarului după întâia împărțire a Turciei e resboiul contra Austro Ungariei. Rusia nu poate concede, ca Viena să ocupe o pozițiune statornică,

firmă, în peninsula balcanică și se estindă cu căi ferate dealungul eredității Țarilor.

Punctul de mănecare al autorului e, că starea politică și militară a monarhiei noastre s'a slăbit într'un mod deosebit, de când cu resboaiile ultime uso-turcesci, și că catastrofa a devenit inevitabilă prin ocupațiunea Bosniei și a Erțegovinei. Pe cât timp n'am avut fericirea a saluta pe Andrassy ca ministru de externe, toată linia militară nemărginit de lungă a monarhiei noastre, care se estinde dela Bucovina până la Cattaro, a fost, ție autorul, scutită de inamic și nimenea nu o putea amenința; n'aveam lipsă se o apărăm, o supraveghia Poarta. Andrassy a scris în Berlin independența militară a României, a Serbiei și a Muntenegrului, ceea ce ne va amenința pe viitor pe toate punctele dela Bucovina până la Cattaro. Acum sântem noi supraveghiați din toate părțile. Austro Ungaria locuesce dela congresul din Berlin încoace într'o temniță, din care nu ni se arată nici un fel de eșire; noi trebuie să ne spargem una. . . . Autorități militare s'au exprimat în fața mea, susține autorul, că poziția strategică a monarhiei noastre s'a slăbit prin tratatul dela Berlin și în urma ocupațiunei, mai tare, ca în cazul, când am fi pierdut o luptă mare. Nimicirea Turciei n'a adus monarhiei nici barem prestigii economice. În zadar închee guvernul austro-unguresc tratate economice cu Serbia sau cu Bulgaria, căci copilandrii slavi vor face din ele la cea dintâiu mișcare în Orient fidibusuri pentru generalii rusesci. Cercul militar și politic din giurul nostru e tot odată un cordon economic contra noastră, pe care îl putem sparge numai prin un resboiu mare victorios.

Autorul face în deosebi pe contele Andrassy, pe a cărui ușurință și ignoranță diplomatică o condamnă, responsabil pentru pericolul, ce ne amenință. Coroana politice greșite, „moscovite“ a lui Andrassy e ocupațiunea Bosniei și a Erțegovinei. Andrassy s'a nuzit orbș spre ocupațiunea aceasta ascultând de influințele curții. Chiar și la congresul din Berlin, l'a sfătuit Bismarck a nu face așa ceva, căci ocupațiunea ar fi întârziată. Bismarck a declarat înaintea unui bărbat de stat superior maghiar, că la congresul din Berlin ar fi desmântat pe Andrassy în privința ocupațiunei. Aceasta e natural. Bismarck avea în vedere alianța Germaniei cu monarhia noastră și nu era în interesul cancelariului german a ruina prin Bosnia pe soțul său. Andrassy, ție autorul, a fost surprins de sfătuirea lui Bismarck și n'a făcut nici mai târziu nici un secret din înstrăinarea sa. Andrassy, a cărui portfoiu ministerial era legat de ocupațiune, a declarat lui Bismarck, că plenipotențiații austriaci vor eși din congres și Austro-Ungaria își va purta ea însăși grige de interesele sale, dacă nu vor primi puterile propunerea referitoare la ocupațiune. Bismarck pricepă pe Andrassy, și nevoind, ca monarhiei noastre să se pregătească calea spre o alianță franceză, ție fără multă motivare: Eh bien! ocupați și fiți fericiți. Bismarck comunică cauza cu plenipotențiații englezi, cari după cum recunoaște însuși, s'au arătat aplecați a presenta propunerea austro-ungară. Spre a pute câștiga pe Rusia pentru propunere. Austro-Ungaria i-a încuviințat recâștigarea Basarabiei române, făcându-și astfel pe România inamică de moarte. Autorul arată în detail, că Austro Ungaria și-a făcut prin ocupațiunea Bosniei și a Erțegovinei pe toate puterile europene inimice, afară de pe Germania. Așa pe Italia, care nu va suferi, că țările dela litoratul resăritean a le mării adriatice se rămână în posesiune austriacă, pe Anglia care după căderea lui Beaconsfield, cauzată de ministrul Gladstone ajuns la putere, striga monarhiei *Hands off* (jos cu mâinile!), căci nu voia a perde comerțul britanic din peninsula balcanică în favorul Austro-Ungariei, apoi pe Turcia, Serbia și Muntenegru, care din urmă se nizuiesc ele înșile după ocupațiunea efectuită, și pe România, care și face pendentă pierderea Basarabiei de politica de ocupațiune a Bosniei. Trecem peste descrierea lucrurilor acestor-a și ne aruncăm privirea asupra căderii lui Andrassy.

Autorul arată, cum a pregătit Andrassy îndeplinirea mandatului de ocupațiune. Poarta i-a promis cooperarea la ocupațiune înainte de a intra trupele noastre cu condițiune, dacă se vor recunoaște drepturile de suveranitate ale Sultannului asupra Bosniei și a Erțegovinei. Andrassy a respins ofertul acesta, afară de aceea n'a știut a se împreteni cu popoarațiunea serbo-ortodocsă din Bosnia, urmarea a fost, că cele 3 divisiuni n'au fost de ajuns la ocupațiunea celor două țări, arătându-se necesitatea unei mobilisări de 273,000 soldați. Forțele rezistenței, de care s'a împedecat ocupațiunea, au produs în Viena un atare efect, încât Andrassy s'a vădut necesitat la anul 1879, când era să se porceadă la ocuparea sangiacului Novi Bazar și Poarta declarase, că va

face posibilă rezistența, dacă nu se vor recunoaște drepturile de suveranitate ale Sultannului asupra Bosniei și Erțegovinei, a subscrie ulteriormente convențiunea cu Turcia, și a recunoaște suveranitatea acesteia asupra țărilor ocupate. Sacrificiile de oameni și de bani neproporționate, mobilisarea a 273,000 contra 20,000 insurgenți, scăderile grele, ce le-a suferit autoritatea militară a monarhiei, au făcut inevitabilă repășirea contelui Andrassy.

Prin ocupațiunea Bosniei și a Erțegovinei a devenit înfrângerea monarhiei în resboiul eventual cu Rusia mai verosimilă. Înainte de prima împărțire a Turciei linia noastră militară de apărare în sud-est a fost numai de 70 kilometri în lungime (dela Crivoscia până la Spizza). După ocupațiune trebuie să apărăm fără a socoti sangiacul Novi-Bazar spre Serbia și Montenegro o linie nouă mărginașe de 270 kilometri în lungime. În urma împărțirii Turciei s'a creat pentru noi dealungul graniței ungare o nouă linie militară de apărare foarte mare în lungime de 1100 kilometri așa, încât după împărțirea Turciei am ave de a apăra chiar la cas, când nu s'ar fi efectuit ocupațiunea încă tot 1170 kilometri, cu ocupațiunea Bosniei însă 1440 kilometri. Până acum s'a nuzit fie care ministru de externe înțelept, a concentra puterile la aceea linie, unde e pericolul mai mare; oamenii guvernului nostru au făcut, în opozițiune cu acest principiu, aceea, ce doria Rusia resfrând puterea Austro-Ungariei și așa împărțită și pregătind astfel catastrofa monarhiei. Nu s'a născut un atare geniu cesaric sau napoleonid, care se fie în stare a apăra din Bosnia Carpații sau Dunărea contra Rusiei sau a restaura earășii Polonia. E o politică mai lesne de înțeles și mai realizabilă: a te viri în unghiul bosniac, spre a perde de acolo Carpații și Dunărea.

Alianța cu Germania nu oferă, după autorul broșurei monarhiei noastre nici un fel de garanție în privința catastrofei monarhiei noastre într'un resboiu cu Rusia. Cu Germania trebuia să încheem alianță, fie în ori ce formă.

Dacă am fi încheeat alianța la anul 1867 sau dacă ne-am fi știut folosi pentru misiunea noastră politică de pretinia germană, creată la an. 1871, atunci ar fi reușit altcum tratatul de alianță din 1879 și noi am pute încopeia de ajutorul Germaniei alte speranțe. De un pericol, pe cum l'a avut Turcia (căci Austria nu o vor împărți) ne va pute feri alianța monarhiei noastre încheeată în toamna 1879; față cu panslavismul e tare problematic prețul ei pozitiv. Bismarck a încheeat cu noi în Viena o alianță de apărare numai condiționată, în puterea căreia ambele puteri au să meargă mână în mână în toate cestiunile europene și nu se pot alia cu alte puteri fără încuviințare reciprocă. Dacă una din ele ar fi atacată din partea unei puteri mari, cealaltă e îndatorată a îngriji, să se localizeze resboiul după putință și a priveghia, încât soțul belgerant să fie sigur de neamestecul celorlalte puteri mari. Acesta e tratatul din Septembrie. Nu ne lasă nici să murim nici să trăim. Prin tractatul acesta și-a câștigat Germania pentru cazul unui resboiu cu Franca, garanția, că monarhia noastră se va opune Rusiei, dacă ar dorî să meargă în ajutorul Franței cu armele în mână. Germania ne apără de aita parte, având resboiu cu Rusia, într'atâta, că nici Franca, nici Italia nu vor oferi Rusiei ajutor militar, fără a se bate cu Germania. Dar precum Austro-Ungaria nu ridică armele, dacă s'ar alia în cazul unui resboiu germano-francez cu Franca, Danemarca, Olanda sau Belgia, tot asemenea nu e îndatorată Germania a și scoate sabia pentru noi, la cas când resboiul rus ar veni asupra noastră deodată cu atacul României, Serbiei, Bulgariei sau al Muntenegrului. E natural că alianța nu poate oferi părților contractante garanții mai mari, căci francezii doiși de resbunare leagă mâinile Germaniei. . . . pe noi ne încatenează Rușii. . . . Austro-Ungaria trebuie să ia asupra și lupta cu panslavismul într'un resboiu mare orientat. . . . în speranță că Germania ne va salva sârmanul cap, după ce va fi bătut pe francezi.

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Sunt puțini la număr bărbații, cari escelând prin fapte înalte, binefacătoare, se aibă satisfacțiunea ași vedea stăruința remunerată de contimpurani. Contimpuranii preocupați li se împotrivesc parte mare și numai cei mai de aproape le știu aprefia stăruința. Unii se disgustă, vădend nemulțămirea publicului, ce-o manifestează acesta față cu faptele lor, devin misantropi și cu timpul de tot indiferenți. Așii earășii ignorează cu totul ținuta, ce o iau contimpuranii față cu ei, și urmăresc fără temeri ținta

ce și o au pus. Aceștia din urmă sânt convingși de îndreptățirea nizuinței lor, cunosc, că publicul sau din reutate sau apoi din nepricepere le desaproabă faptele, și prefer a nu ține cont de opiniunea contimpuranilor.

Asemenea bărbați și au ales partea cea mai bună;

Ei resignează la remunerățiunea nemijlocită și fac prin aceasta două lucruri bune: sânt binefacători timpului lor și virtuși tot odată, căci resignațiunea la o remunerățiune meritată e virtute.

Binefacerile și virtușile nu pot rămâne în veci nerecunoscute.

Aceasta o știu cei binefacători și nu se disgustă, chiar dacă și nu ajung ași vedea cu ochii remunerățiunea meritată.

Trece timpul și cu el dispar cu incetul și pre-ocupațiunile. Faptele odinioară nebagate de ajuns în seamă se presintă acum după moartea făptuitorilor înaintea neprecupatului for al istoriei, care prin penelul său critic le scie înfățișa după merit.

Istoria e, carea scie avisa fie-căruia locul cuvenit. Oamenilor binefacători și virtuși, a căror fapte n'a ajuns a fi remunerate încă fiind în viața autorul le oferă locul cel mai însemnat și onorific.

Mai fie-care națiune își are bărbații săi renumiți, a căror fapte n'au întimpinat, încă fiind în viață făptuitorii, mulțămirea cuvenită. Astfel urmează, că istoria fie-cărei națiuni dispune de persoane, căror-a a trebuit să le ofere locul cel mai însemnat, cel mai onorific.

Între primele persoane istorice române se numără fără îndoială și Marele Arhiepiscop Andrei Șaguna, pentru că viața și faptele acestui bărbat a meritat cu drept cuvânt locul cel mai însemnat și onorific în istoria noastră națională.

Și Șaguna e unul dintre acei bărbați, cari nu se prea bucură după merit de recunoștința contimpuranilor lor. Istoria superioară preocupățiunilor, observând, că faptele cele mari din viața lui pot servi de model fie-căruia român, s'a vădut îndemnată a le înregistra, ca să le poată ave astfel fie-carele necurmat înaintea ochilor spre fericirea lui, a națiunii și a patriei sale.

E bună întocmirea, de a ave unele zile preste an cari ne atrag atențiunea la cele dedicate de istorie binefacătorilor noștri căci cu cât iai mai des notița de faptele de model sêvirșite, cu atât se nizuiești mai mult se le imitezi.

Zilele de 16 Iunie și de 30 Noemvrie reimprespătează românului ortodocs viața, faptele și meritele lui Șaguna. E laudabil a vedea pe români sêrbând zilele aceste, căci e semn, că se nizuiesc a imita pe cel neuitat.

În comuna Făgăraș de doi ani încoace ziua de 30 Noemvrie s'a serbat — după putință — într'un mod cât se poate mai solemn. Încă de timpuriu copii și copilele de școală, — mai ales cei din „școala de repetiție“ au fost instruați în diferite cântări corale și declamațiuni. „Șițiți copii că ziua marelui Andrei se apropie“! era parola de zi. Frageții copii se străduiau, căci ei cunosc pe marele bărbat încă de mai înainte din instrucțiunea primită în școală. Modeste pregătiri se înșir într'un program, care se completează și prin materii desvoltate de învățătorii din loc și de Danil Gabor, învățătoriu și dirigent la școala granițieră din Voila. Acest brav învățătoriu în puținul timp disponibil a compus o disertațiune cu titlul: „O privire preste „țeara Oltului“ începând din secolul XI până în prezent“, care a contribuit mult la reușirea serbării. Programa se împarte publicului inteligent din Făgăraș conform căreia la ora 7 din preseara zilei de 30 Noemvrie — acela se și presentă într'un număr foarte frumos în sala decorată a edificiului școlar. Serbarea se începă, și la 10 oare se fini. Fie care din cei prezenți se întorc apoi la ale lor cu un suvenir neșters al acestei serbări naționale, meditănd și reimprespătând faptele marelui bărbat.

Oferte mărinimoase în folosul școlii au încurs cu aceasta ocaziune dela următorii p. t. Domni și Doamne:

Reverendisimul domn Petru Popescu 2 fl. D-na Maria Muntean 40 cr. Domnul Ioan Aron 40 cr., I. Pop 20 cr., Grigoriu Făgărășan 2 fl., Ioan Florea 50 cr. Toma Cip 1 fl. Ioan Ciora 1 fl. Nicolae Etveș 50 cr. Ioan Nicodinescu 60 cr., Constandin Pop 60 cr. Georgiu Aiser 1 fl., Georgiu Nicodinescu 50 cr., N. Cip. 2 fl., Georgiu Negrea 1 fl., Alecsandru Cepeș 1 fl., Nicolae Toma 1 fl., Ioan Turcu 1 fl., Dr. Stefan Pop 1 fl., Negrilă, pretore 1 fl., Laurian Negre 1 fl., Georgiu Borza 1 fl. Dănilă Șorban 1 fl., Aurel Negruț 1 fl., Ioan Dejenar 50 cr., Ioan Hann 1 fl., Pandrea, notar 1 fl., Georgiu Comaniciu 1 fl., Vasiliu Dengel 50 cr., Jovian Stoica de Vist 1 fl., — Suma 27 fl. 70 cr. Estragend erogatele de 9 fl.

rămân în folosul scoalei 18 fl. 70 cr. v. a. — puțin dar mai bun ca nimic. —

Tuturor acestor marinimoși contribuenți, cari au întins ajutor material miseriei scoalei gr. or. din Făgăraș, li se aduce profundă mulțămire. —

Făgăraș, 9 Februarie 1883

N. A.

De pe câmpul pâinei, 11 Ianuarie 1883). În fine și pe acest câmp, al cărui nume, când îl rostim, ne vine în minte luptele glorioase ale bunilor noștri strămoși, începe a străluci o rază de lumină. Să sperăm că aceasta e raza dulcii aurore, care în curând se alunge întunerecul în care am orbecat de atâta timp!

Inteligența română din Orăștie și giur ținu Sâmbătă în 8 l. c. o consultare asupra înființării unei casine. Ideea fu îmbrățișată cu entuziasm, unanim de cei prezenți și cu nemărginită bucurie auzim, că și cei cari nu putură lua parte la conferență, o salutară cu însuflețire generală.

Se alese un comitet de 7 membri pentru compunerea statutelor, cu însărcinarea a stăruii, ca casina română cât se, poate mai curând să intre în viață.

La conferență vădurăm inteligenți români din toate clasele: orașeni și săteni. Orăștienii fură însă proporționalmente slab reprezentați. N'a fost de față nimenea din comunele: Vinerea, Balomir, Șibot, Bințiști, Turdaș și unele comune de câmp Streiu, ceea ce se ascrie împregiurării, că avisul de convocare poate n'a circulat prin aceste comune.

Scopul casinei române: răspândirea culturii populare și consolidare în viața socială. Acest scop e dară aceeași, spre ajungerea căruia e deobligat a lucra — conform misiunii sale — ori care preot ori care învățător, notar comunal, avocat etc., cu un cuvânt ori care cetățean inteligent, care posedă o conștiință curată, o inimă simțitoare și căruia i zace la inimă a corespunde pe deplin chemării sale. În casina română, prin cetire prin participarea la ședințe publice, prin dese întâlniri unul cu altul, prin convorbiri, prin sfătuirii reciproce, neînprospătăm și lărgim cunoștințele, ne vom nutri spiritualmente mai întâiu noi și prin noi poporul, în mijlocul căruia trăim și care așteaptă dela noi mare și multă îndurare.

Casina română mai are și frumoasa problemă, a stărpi de pe acest câmp cu toate mijloacele morale posibile, — earba cea rea a discordiei, care ne copleși atât de cumplit de un timp încoace, răspândind otravă în corpul nostru comun. Sperăm dară, că nimenea nu va întârzi a alerga cu un suflet și cu o inimă să pună umărul la ridicarea petrei fundamentale a unui atât de mare edificiu național!

Aflăm cu bucurie, că comitetul și-a început numai decât lucrările, că proiectul de statute e deja gata și spre desbaterea aceluia se va conchema ședință generală pe Sâmbătă în 22 l. c.

Românul, când se apucă, de un lucru își face cruce și apoi ăce: Doamne ajută! — Să dicem și acum: Dumnezeu bun și etern al patriei noastre! Privesce din înălțime la acești fii ai tăi, espuși de atâta timp vitregităților sorței!

Primesce-i sub sentul tău celsânt părintesc; luminează-i cu lumina ta cea adevărată; inspirăle tăria virtuții strămoșești și li condu cu mâna ta cea tare și cu brațul tău cel înalt la limanul mântuirii!*)

*) Onoratele redacțiuni a diarelor „Observatoriul” și „Gazeta Transilvaniei” sunt rugate a reproduce această corespondență. Red.

Varietăți.

* (Audiență) Cetim în „D. Ztg.” din Viena că Maj. Sa împăratul și regele a primit Vineri la audiență pe superintendentul din Sibiu Dr. G. D. Tentsch.

* Regele României se află pe deplin însăntășat, a primit dela Imperatul Austriei și regele al Ungariei o scrisoare, prin care-i face cunoscut că A. S. S. Archiducesa Isabela, soția Archiducelui Frideric a născut o fată.

* (Tineri bătrâni.) Din Sighișoara ni se scrie, că Părintele Protopop emeritat Z. Boiu sen. și soția sa Ioana născ. Pălușan serbară la 8/20 Februarie a. c. aniversarea 60 a căsătoriei Dlor.

Iubilarii sunt: densusul de 83, dēnsa 77 ani, erau încungiurați la această rară festivitate de 5 copii (2 fii și 3 fice) 14 nepoți și 8 strănepoți, și se află încă în raport cu adunca etate în bună stare trupească și sufletească.

* (Himen.) D. Nicolae Dușoiu comerciant și Dșoara Maria I. B. Pop au serbat Duminecă cununia ddlor în biserica Stei Treime din cetatea Brașovului. — D. Nicolau Cristea, teolog din Moșna și domnișozra Victoria Laslău (fica O. D. paroch gr. or. Moise Laslău) din Feneș vor serba cununia Duminecă în 20 Februarie st. v. în biserica gr. or. diu Feneș.

* (Bal.) Casina din Săliște va arangia în 3 Martie 1883 st. n. la 1/2 8 oare seara bal în „Hotelul național” Prețul intrării 1 fl. v. a.

Venitul curat e destinat în favorul fondului casinei române din loc.

* (Bal.) „Junimea română” din Siria și Pâncota arangiază „Bal român” în Pancota în sala Hotelului „Crucea albă”, Joi la 17 Febr. (1 Martie) 1883 seara la 8 oare. Venitul este destinat pentru fondul Bisericii gr. orient. din Siria și pentru ce se va edifica pentru fondul scolar gr. ort. din Pâncota. Bilete de intrare: Pentru familie 2 fl. ear' pentru persoană 1 fl. v. a.

* (Așa se fie?) Cu stampila postei din Gurghiu ne vine o carte de corespondență subscrisă „Argus.” În cartea aceasta cetim că dela 3 Februarie st. n. a. c. scoala confesională gr. or. din Urisul de sus este prefăcută în școală comunală. Cerem informațiune dela cei competenți, dacă este adevărat și dacă e adevărat, cum s'a întâmplat ca școala confesională să treacă în mâinile comunei politice?

* (De ce mijloace dispun diarele mari) Dintr'un articol a diarului „Morgen Post” aflăm că „Neue freie Presse” dispune de un capital de acții de 1,600,000 fl.; „Tagblatt și „Vorstadt-Zeitung” de un capital de acții de 2,900,000 fl.; „Fremdenblatt” de un capital de acții de 2,700,000 fl.

* (Mișcări la granița.) Suntem informați, scrie „Resb.”, că toate satele din împregiurul Brașovului au primit un ordin dela guvernul austro-ungar, relativ la culturile militare. Fie-care casă e obligată a primi până la patru ostași în curțir, sau 2000 de oameni de fie-care, trei sate. Ordinul în cestiune se raportează la o apropiată mobidiare de trupe.

Această măsură poate să fie negreșit o simplă demonstrație din partea Austro Ungariei, ca să ne sperie pe noi. În ori ce cas, e bine ca guvernul nostru să ia aminte. Noi n'avem nici o scire despre ordinul amintit de „Resboiul”.

* (Emigranți desamăgiți.) Cinci familii dela Finsterau din Bavaria au emigrat înainte cu câteva săptămâni în Erțegovina pentru că credeau că

acolo vor găsi un mod de viață mai înlesnită, ca în patria lor originală. După cum se scrie din München la „D. Ztg.”, una din familiile aceste, de șapte capete de mare s'a și întors înapoi și descriu în colorile cele mai posomorite împregiurările din Erțegovina, sfătuiind pe ori și cine se nu emigreze acolo.

* (Tragerea loteriei triestine) s'a sfârșit numai Sâmbăta. Suma de 50,000 a câștigat-o fondul espozițiunei.

* (Erori de tipariu.) În articolul despre „Alegerea de protopresbiter în Oravița” publicați în Nrii 15. 16. și 17. ai jurnalului nostru s'au strecorat mai multe erori de tipariu, din cari unele alterează înțelesul, deci pe cei ce se interesează de dēnșii, li rugăm să-i coregă astfeliu:

1. În Nrul 15, pag. 58, coloana a doua ainea 17. la început, în loc de cuvântul „Însă” să se cetească „Față”.
2. Pe coloana 3. ainea 2. șirul 1. după cuvântul „reflectat” să se pună „pe”.
3. Tot pe aceea coloană, ainea 3. șirul 3. în loc de „8” să se pună „3”.
4. Tot aci, ainea 5. șirul 7. în loc de „comisiunile” să se pună „comisariul”.
5. Tot aci, ainea 8. șirul 7. în loc de „lipse” să se cetească „liste”.
6. Pe pagina 59. șirul 1. în loc de „efactitate” să se cetească „esactitate”.
7. În Nrul 17, pag. 66. coloana 1. ainea 2. a art. în loc de cuvântul prim „Trebue” să se cetească „Trebuia”.
8. Tot aci, ainea ultimă, șirul 3. în loc de „efectiv” — „esecutiv”, ear' în șirul 5. în loc de „atitudine” — „latitudine”.
9. Pe coloana 2. ainea 3 șirul 5. în loc de „amică” — „animată”.
10. În ainea 4. șirul 11. după „de” să se pună „a”.
11. Pe coloana 3. ainea 8. șirul 8. în loc de „amăna” — „amâne”.
12. În ainea 12. șirul ultim, în loc de „curent” — „reccrut”.
13. Pe pagina 67. coloana 1. ainea 7. șirul 3. în loc de „esoperarea” — „cooperarea”.
14. În ainea ultimă, șirul 1. în loc de „puncte” — „fapte”.

Loterie.

Sâmbăta 24 Februarie n. 1883.

Timișoara:	26	1	23	45	88
Viena:	59	76	88	87	63

Bursa de Viena și Pesta.

Din 24 Februarie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.50	119.75
Renta de aur ung. de 4%	88.55	88.50
R-nta ung. de hârtie	86.80	86.80
Imprumutul dramurilor de fer ung.	135.—	135.—
I emisiune de oblig. de stat dela dramul de fer oriental ung.	90.25	90.25
Sorți de stat dela 1860	110.—	110.—
II emisiune de oblig. de stat dela dramul de fer orient ung.	94.75	94.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale dramului de fer orient. ung.	98.75	98.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	97.—	96.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.—	97.75
Obligațiuni urbariale temeșane de		96.75
Obligațiuni urb. temeș. cu-ula sorțire	96.70	
Obligațiuni urbariale transilvane.	97.75	96.75
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	97.50
Obligațiuniung. de rescumpărarea decimeii de vin	96.65	
Sorți ungurești cu premii	117.60	99.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	409.70	118.—
Datorie de stat austr. în argint	78.20	110.—
Renta de aur austriacă	97.45	78.30
Sorți de regularea Tisei	130.—	97.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	829.—	828.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	309.—	308.75
Acțiuni de credit austr.	304.30	204.90
London (pe polița de trei luni)	119.70	119.70
Strisuri fonciari ale institutului „Albina”	100.30	100.30
Galbin.	5.65	5.63
Napoleon	9.49	9.49
100 marce nemțesci	58.50	58.55

CONCURS. [360] 1—3

Comitetul Asociațiunei pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacant un ajutor de 50 fl. v. a. pe an din cele destinate pentru învățăcei români cari se vor apleca la una din meseriile: de postovar, mașinist, argășitor, pălărieri, clopotar, compactor și brutar (?!), se publică concurs.

Suplicile pentru aceste ajutoare sunt a se adresa la subscrisul comitet până la 1 Martie 1883 provdute:

1. Cu estras de botez din care să se vadă cu este român și că posedă etatea de 14 ani.

2. Atestat de școală din care să

se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricepe încâtva limba maghiară sau cea germână.

3. Revers dela părinți sau dela Tutorii copilului, că vor a lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un esemplar din contractul încheiat cu ve un măestru din Brașov pentru vre una din meseriile de mai sus, din care să se vadă că copilul se află la meserie de cel puțin o lună de zile.

Brașov 8/20 Februarie 1883.

Comitetul Asoc. pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași.

B. Bainulescu, Dr. I. Bozocan,
președ. not.

Nr. 9

[355] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de a III-ea clasă Ludesci cu filia Costesci, protopresbiterul Orăștiei se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Dela 80 familii câte una ferdelă veche de cucuruz sfărmat și câte o di de lucru.

2. 2 fēnațe în cimiteriu de 2 care de fēn.

3. Venitele stolare.

4. Lemne pentru toc din pădurea comunei.

Dela filia Costesci:

5. Dela 70 familii câte una fer-

dela veche de cucuruz sfărmat, și câte o di de lucru.

6. 2 fēnațe de 3 care de fēn în cimiteriu.

7 Venitul stolar.

Toate acestea aduc un venit anual aprocsimativ de 332 fl. v. a.

Cei ce voesc a concura la această parochie sunt poștiți să-și aștearnă suplicile lor instruite în sensul Statutului Organic și al Regulamentului congresnal pentru parochii cu documentele necesare, la Oficiul protopresbiteral al Orăștiei în terminul sus arătat.

Orăștie 16 Ianuarie 1883.

În conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Nicolau Popoviciu m. p.,
protopresbiter.